

Rodinní (neformální) pečovatelé v ČR

(Když na dítě musíte zavolat sanitku a policii, nenávidí Vás)

MGR. JANA POLJAKOVÁ,
RED. SYMPATHEA, O.P.S.

(WWW.SYMPATHEA.CZ)

ČLENKA RADY SPDN, Z.S.

(WWW.SPDN-CR.ORG)

Výskyt nemoci - hospitalizace

- ▶ Nemožnost hospitalizace u psychotického syna/dcery: chybí podpora psychiatra, nepochopení a přesvědčování záchranné služby a policie.
- ▶ **Nedobrovolná hospitalizace dn** – pro rodiče „zrada“ dítěte a „ostuda“ v bydlíšti (blikající sanitka a policejní auto)
- ▶ **Příjem** do velkých lůžkových zařízení na okraji měst a zájmu, hromadné pokoje, nevyhovující sociální zařízení, kuřárna. Nedostatek psychiatrických oddělení všeobecných nemocnic.

(**dn**- duševně nemocný/duševní nemoc, **PN** - psychiatrická nemocnice)

Co rodinným příslušníkům dn vadí?

- ▶ **nedostatek informací** v PN, PO pro rp a jejich hospitalizované blízké, neochota, ignorování, vyhoření
- ▶ **málo psychosociálních aktivit** během hospitalizace, jen medikace, psychosociální rehabilitace se neprovádí ani následně v ambulantní péči - v té chybí **psychiatrické sestry** jako propojení pacienta a ambulantního lékaře
- ▶ není **dispenzární péče**, dn přestane léky užívat a následuje návrat do PN - koloběh se vícekrát opakuje.

dn - duševně nemocný/duševní nemoc, **PN** - psychiatrická nemocnice, **PO** - psychiatrické oddělení, **rp** - rodinný příslušník

Propouštění duševně nemocných ze zařízení lůžkové péče

- ▶ a) rodinám a do ambulantní péče.
- ▶ b) do sociálních zařízení/domovů se zvláštním režimem
- ▶ c) do bezdomovectví

Ad a) Rodinní příslušníci jsou automaticky začleněni do péče a automaticky považováni za právně a finančně zodpovědné za své blízké dn, aniž by byly uspokojeny jejich vlastní potřeby alespoň zřízením **odlehčovacích služeb**. (skryté pracovní síly, přetěžované a obávající se, co bude po jejich odchodu)

Zákon o zdravotních službách, §47, odst.2

Propouštění duševně nemocných ze zařízení lůžkové péče (pokračování)

- ▶ Ad b) Domovy se zvláštním režimem – mnoho nevyřízených žádostí o umístění, podmínky **převážně** nevyhovující, stísněné pokoje, klienti bez psychosociální rehabilitace. Někde existuje pracovní terapie, kavárny, knihovny a kulturní program(sociální kontakt), život dn je lepší.
- ▶ Ad c) **Bezdomovectví**_(např. medializované případy p. Jiřího z Jablonce n/N., pana „Zrcátka“ z okolí Prahy). Dojednání pomoci těmto lidem Ing. Záviškem na odpovědných místech (obec, policie, PN - neznalost ZoZS č. 372/2011sb., §47, odst. 2 a ZoSS č. 108/2006 Sb., §92, písmeno c - Nelze propustit dn bez zajištění služeb).
- ▶ Ojediněle byli dn propouštěni do **sociálního zařízení bez licence**.

Finanční podpora státu

- ▶ **Invalidní důchod** – dn nemá odpracovanou nutnou dobu, důchod (většinou Plný invalidní důchod III. stupně) je velmi nízký
- ▶ **Příspěvek na péči** – dn je přiznán max. I. – II. stupeň, dokonce i těm dn, kteří jsou částečně zbaveni svéprávnosti
- ▶ **Příspěvek na bydlení**

V součtu jde o částky, které bez pomoci rodinných příslušníků nestačí na pokrytí běžných potřeb.

Očekávání v rámci probíhající RPP

- ▶ Destigmatizace
- ▶ Zařízení lůžkové péče - menší a lidštvější
- ▶ Psychosociální rehabilitace, obnovení dispenzární péče, sociální kontakt, práce
- ▶ Centra duševního zdraví (CDZ), Rozšířené ambulance (RA): **terénní pracovníci**
- ▶ Větší finanční podpora
- ▶ Pokud má dn vlastní byt, potřebuje **mobilní služby**, které by nahradily **dohled rp na**:
  - **režim**: úklid, jídlo, nákup, dostatek pohybu i spánku, docházku do práce či stacionáře
  - **hospodaření** s PID a PnP (pomoc při přezkoumávání nároku), pravid. platby.....
  - **poštu**: nebezpečí exekucí např. kvůli jízdě na černo, půjčkám atd.
  - **duševní i fyzické zdraví, sociální kontakt a kulturu**

RPP - reforma psych. péče, **rp** - rodinný příslušník, **PID** - plný invalidní důchod, **PnP**-příspěvek na péči

Usilujeme o to, aby

- ▶ Rodinní příslušníci a jejich blízcí duševně nemocní měli vždy stejná práva a příležitosti, dostupné všem ostatním členům občanské společnosti a aby se mohli účastnit dění ve společnosti, ve které žijí.
- ▶ Jestliže najde duševně nemocný své místo ve společnosti, je to dobré nejen pro něj, ale především pro tuto společnost.